

Jaarverslag

LEERPLICHT EN DSP

Schooljaar 2024-2025

Inleiding

Met dit gezamenlijke verslag informeren we u hoe gemeente Lelystad werkt aan de uitvoering van de Leerplichtwet en de Doorstroompunt-taken.

Het team van leerplichtambtenaren en doorstroomcoaches, zet zich elke dag in voor jongeren. We willen dat jongeren zoveel mogelijk zelf hun weg vinden, maar we hebben ook een wettelijke taak: controleren of de Leerplichtwet wordt nageleefd, ervoor zorgen dat jongeren een startkwalificatie behalen en jongeren op weg naar werk begeleiden. Zo vergroten we hun kansen op de arbeidsmarkt.

Wat doen we precies?

- We houden toezicht op de naleving van de leerplicht en kwalificatieplicht.
- We helpen schooluitval voorkomen bij leerlingen tot 18 jaar zonder startkwalificatie.
- We begeleiden jongeren van 18 tot 23 jaar zonder onderwijs of werk terug naar school, of naar werk of naar werkend leren.

Iedere jongere heeft recht op onderwijs. Dat recht willen we zoveel mogelijk waarmaken. Daarvoor werken we nauw samen met scholen.

Hoe goed scholen verzuim melden, bepaalt hoeveel wij weten over afwezigheid – of liever gezegd: aanwezigheid. Een sluitende aanpak tegen schoolverzuim en voortijdig schoolverlaten lukt alleen samen.

In dit verslag leest u:

- Hoe we werken aan leerplicht en kwalificatieplicht.
- Hoeveel verzuimmeldingen er zijn, en wat we doen voor thuiszitters en vrijstellingen.
- De cijfers over voortijdig schoolverlaten (vsv).

Samen voorkomen we dat jongeren niet uitvallen, maar doorstromen naar een mooie toekomst!

LEERPlicht EN KWALIFICATIEPLICHT

Leerplicht betekent dat kinderen verplicht zijn om onderwijs te volgen. In Nederland geldt de leerplicht voor alle kinderen die hier wonen, van 5 tot en met 16 jaar. Deze begint op de eerste dag van de maand nadat een kind 5 jaar is geworden en duurt tot het einde van het schooljaar waarin het kind 16 wordt, of tot het kind 12 volledige schooljaren onderwijs heeft gevolgd. Ouders moeten hun kind inschrijven op een school en ervoor zorgen dat het ook daadwerkelijk naar school gaat. Deze verplichting is vastgelegd in de Leerplichtwet 1969.

Kwalificatieplicht betekent dat jongeren van 16 tot 18 jaar verplicht onderwijs moeten volgen als zij nog geen startkwalificatie hebben behaald.

Een startkwalificatie is minimaal een diploma havo, vwo of mbo niveau 2. De kwalificatieplicht stopt zodra een jongere een startkwalificatie heeft, of op de dag dat hij of zij 18 jaar wordt. Het doel van deze verplichting is om jongeren betere kansen op de arbeidsmarkt te geven.

Er zijn uitzonderingen:

- Jongeren die praktijkonderwijs hebben gevolgd.
- Jongeren in het voortgezet speciaal onderwijs met uitstroomprofiel arbeidsmarktgericht of dagbesteding.

De kwalificatieplicht is sinds 2007 onderdeel van de Leerplichtwet 1969.

LEERLINGEN WOONACHTIG IN LELYSTAD

2024-2025	11.127	1.783	5.160
2023-2024	11.138	1.758	5.109
2022-2023	11.075	1.739	5.044

● Leerplichtigen 5 tot 16 jarigen ● 18 plussers 18-23 jarigen ● Kwalificatieplichtigen 16-18 jarigen

AANTAL RELATIEF VERZUIMMELDINGEN

	BO/SBO	SO/VSO	VO	MBO	Totaal
2024-2025	52 waarvan luxeverzuim 24	26 waarvan luxeverzuim 4	155 waarvan luxeverzuim 16	251 waarvan luxeverzuim 4	484 waarvan luxeverzuim 48
2023-2024	37 waarvan luxeverzuim 19	16 waarvan luxeverzuim 1	140 waarvan luxeverzuim 12	290 waarvan luxeverzuim 1	483 waarvan luxeverzuim 33
2022-2023	52 waarvan luxeverzuim 23	13 waarvan luxeverzuim 1	125 waarvan luxeverzuim 13	337 waarvan luxeverzuim 1	527 waarvan luxeverzuim 38

SCHOOLVERZUIM

Relatief verzuim: De leerling staat ingeschreven op een school, maar komt niet naar school. Hieronder valt signaalverzuim, licht verzuim en luxe verzuim. Bij >16 uur verzuim in 4 weken moet de school dit melden bij leerplicht.

Signaalverzuim: De leerling is vaak te laat of spijbelt regelmatig. Vaak is dit een signaal van dieperliggende problemen.

Licht verzuim: Het melden van licht verzuim, <16 uur in 4 weken, is door de school niet verplicht, maar wel wenselijk zodat passende interventies ingezet kunnen worden.

Luxe verzuim: De leerling is zonder toestemming buiten vastgestelde schoolvakanties op verlof.

Absoluut verzuim: De leerling of student staat niet ingeschreven op een school.

Ziekteverzuim:

Ziekteverzuim is geoorloofd bij medische redenen. Vaak ziek is een risico voor de schoolloopbaan en kan duiden op andere problemen. Daarom is het belangrijk dat scholen verdacht of veelvuldig ziekteverzuimtijdig melden bij de GGD-arts en bij de leerplichtambtenaar. Ook bij (geoorloofd) ziekteverzuim is een gezamenlijke aanpak met leerling, ouders, school en andere betrokkenen belangrijk om schoolaanwezigheid te stimuleren.

AANTAL ABSOLUUT VERZUIMMELDINGEN

	Geen onderwijs	B0/SB0	S0/VS0	V0	MB0	Totaal
2024-2025	33	11	3	16	27	90
2023-2024	10	3	2	7	9	31
2022-2023	5	3	3	3	15	29

Van deze jongeren zijn ook door inspanningen van leerplicht en de samenwerkingsverbanden in totaal 62 kinderen en jongeren weer ingeschreven bij een schoolinstelling.

Werkwijze leerplichtambtenaren

Leerplichtambtenaren werken steeds meer preventief in het basisonderwijs en voortgezet onderwijs. Hun rol verandert: van handhaver naar iemand die het leerrecht van kinderen ondersteunt.

Op veel scholen werken we samen met schoolmaatschappelijk werkers, jeugdverpleegkundigen, samenwerkingsverbanden voor PO en VO én leerplichtambtenaren. Deze samenwerking groeit en wordt steeds sterker.

Een mooi voorbeeld is het PAS-project. Dit project zorgt voor nog meer samenwerking en preventief werken met scholen. Het blijkt een waardevolle aanpak die zich goed ontwikkelt. De presentaties, gesprekken met directeuren en de samenwerking verlopen uitstekend. We merken dat we elkaar beter weten te vinden en daardoor sneller kunnen handelen als het nodig is. Door deze korte lijnen kunnen we samen sturen op het recht op onderwijs

Door vroeg signaleren van verzuim, samenwerken en inzetten op aanwezigheid op school, vergroten we de kans dat leerlingen hun schoolloopbaan succesvol afronden. Natuurlijk zijn er ook uitdagingen. Het lerarentekort en wisselingen van personeel op scholen blijven een risico voor het succes van deze aanpak

Landelijk én lokaal zien we een duidelijke verschuiving: van een strafrechtelijke rol naar een ondersteunende en preventieve rol. Steeds vaker worden leerplichtambtenaren gevraagd om advies, ook bij situaties waar geen officiële verzuimmelding is. Scholen én ouders weten ons goed te vinden.

Om preventief te werken, is het belangrijk dat we samen blijven investeren in deze verandering: van verzuim naar schoolaanwezigheid, van leerplicht naar leerrecht. Dat vraagt om voldoende mensen, duidelijke afspraken over wie waarvoor verantwoordelijk is, en samenwerking met alle partners in het onderwijs en daarbuiten. Door hierin te investeren, verbeteren we onze dienstverlening en dragen we bij aan een toekomst waarin ieder kind de kans krijgt om zich optimaal te ontwikkelen.

MAATREGELEN

	2022-2023	2023-2024	2024-2025
Halt	11	21	9
Proces-verbaal	19	19	44
Procesverbaal i.v.m. luxeverzuim	14	9	28

THUISZITTERS

	2022-2023	2023-2024	2024-2025
Aanvang schooljaar	4	5	6
Nieuwe gevallen	12	13	10
Verhuisd/overleden	0	0	2
18 jaar geworden	0	1	1
Opgelost	15	13	10
Einde schooljaar	1	4	3

Thuiszitters: een groeiende zorg, maar ook een kans om samen het verschil te maken. In Nederland bestaan verschillende ideeën over wat een thuiszitter precies is. Stichting Balans schat dat er in het schooljaar 2022/2023 minstens 70.000 kinderen langdurig thuiszitten. Dat zijn leerlingen die drie maanden of langer niet naar school gaan. Tel je ook de ‘verborgen thuiszitters’ mee, kinderen die wel ingeschreven staan maar geen volwaardig onderwijs krijgen, dan is het aantal nog veel hoger.

Het ministerie hanteert een striktere definitie en telt alleen absoluut verzuim en langdurig relatief verzuim. Volgens die telling waren er in datzelfde jaar 13.707 thuiszitters. Helaas stijgt dit aantal en het ministerie noemt die stijging zorgwekkend.

Om dit probleem aan te pakken, werkt het ministerie aan een nieuwe wet: het wetsvoorstel terugdringen schoolverzuim. Deze wet moet helpen om langdurig verzuim en schooluitval te verminderen. Ook komt er een betere procedure voor vrijstellingen op medische gronden. Dit wetsvoorstel zal de samenwerking in de stad versterken en de rol van de leerplichtambtenaar verder verbeteren. De verwachting is dat de wet na 1 augustus 2026 ingaat.

In Lelystad willen we er samen voor zorgen dat ieder kind recht heeft op onderwijs en ontwikkeling en mee kan doen.

VRIJSTELLING VAN LEERPLICHT

De Leerplichtwet 1969 geeft aan in welke gevallen ouders of verzorgers hun kind mogen vrijstellen van de inschrijvingsplicht op school. Hoe werkt dit?

- Ouders kunnen voor 1 juli (voorafgaand aan het schooljaar) een kennisgeving doen bij de leerplichtambtenaar als zij gebruik willen maken van een vrijstelling.
- Als zij voldoen aan de voorwaarden van de wet, krijgen zij automatisch vrijstelling. Dit geldt voor artikel 5, onderdelen a, b en c.
- Voor artikel 15 moeten ouders een aanvraag indienen. Het college van burgemeester en wethouders beslist daarover binnen 8 weken.

Let op: zodra een vrijstelling is verleend, vervalt de verantwoordelijkheid voor het recht op onderwijs. Daarom controleert de gemeente streng of de vrijstellingen volgens de regels worden toegepast. Daarnaast behandelt de leerplichtambtenaar ook verzoeken voor extra verlof van meer dan 10 schooldagen per jaar. Voor korter verlof (minder dan 10 dagen) beslist de schooldirecteur.

AANTAL VRIJSTELLINGEN 2024-2025

99 VRIJSTELLINGEN onder artikel 5 onder a: Vrijstelling zolang de jongere op lichamelijke of psychische gronden niet geschikt is om tot een school of instelling te worden toegelaten.

15 VRIJSTELLINGEN onder artikel 5 onder b: Vrijstelling op grond van overwegend bezwaar tegen de richting van het onderwijs op alle binnen redelijke afstand van de woning gelegen scholen of instellingen waarop de jongere geplaatst zou kunnen worden.

17 VRIJSTELLINGEN onder artikel 5 onder c: Vrijstelling op grond van het volgen van onderwijs in het buitenland.

0 VRIJSTELLINGEN onder artikel 15: In andere gevallen dan genoemd in artikel 5 kan het college op grond van bijzondere omstandigheden vrijstelling verlenen indien wordt aangetoond dat de jongere op andere wijze voldoende onderwijs geniet (dit geldt alleen voor kwalificatie plichtige jongeren).

DOORSTROOMPUNT

Doel van het Doorstroompunt is het scheppen van voorwaarden voor jongeren in de leeftijd 18-23 jaar om de voor hen meest passende onderwijsplek en/of arbeidsmarktpositie te bereiken.

De taken van een Doorstroompunt zijn wettelijk vastgelegd en omvatten:

- Een sluitende melding en registratie van alle jongeren tussen 18 en 23 jaar die niet op school zitten en nog geen startkwalificatie behaald hebben, of een baan hebben;
- Benaderen en zorgdragen voor begeleiding van jongeren (18 jaar en ouder) die zijn uitgevallen op school, gericht op terugleiden naar voltijdsonderwijs, naar werk of een combinatie daarvan (werkend leren of praktijkleren);
- Coördineren en initiëren van samenwerking tussen alle belangrijke partners die te maken hebben met deze jongeren en het onderhouden van dit netwerk. Denk aan de mbo-scholen en Werk & Inkomen van de gemeente.

VSV staat voor voortijdig schoolverlater (VSV-er). Dit is een jongere in de leeftijd van 18 tot 23 jaar die niet in het bezit is van een startkwalificatie en die niet bij een school is ingeschreven.

FACTSHEET VOOR DE RMC REGIO FLEVOLAND

Schooljaar 2023-2024	Startpopulatie	Vsv aantallen	Vsv %	Streefpercentage
Landelijk	1.271.014	29.136	2.29	1.77
Regio Flevoland	35.232	1.092	3.10	1.77
Gemeente Lelystad (voorlopig)	6.985	259	3.71	1.77
Gemeente Lelystad (definitief)	6.985	262	3.75	1.77

Schooljaar 2022-2023 (definitieve cijfers)	Startpopulatie	Vsv aantallen	Vsv %	Streefpercentage
Landelijk	1.269.107	29.701	2.34	1.77
Regio Flevoland	35.200	1.040	2.95	1.77
Gemeente Lelystad	6.879	240	3.49	1.77

Schooljaar 2021-2022 (definitieve cijfers)	Startpopulatie	Vsv aantallen	Vsv %	Streefpercentage
Landelijk	1.289.781	30.520	2.37	1.77
Regio Flevoland	35.588	1.052	2.96	1.77
Gemeente Lelystad	6.856	243	3.54	1.77

De voorlopige vsv cijfers 2023-2024 verschijnen in het voorjaar van 2025 en in het najaar van 2025 verschijnen de definitieve cijfers. Startpopulatie is het aantal jongeren behorend tot de doelgroep 16-23 jaar.

WET VAN SCHOOL NAAR DUURZAAM WERK

In 2026 worden de taken van het Doorstroompunt uitgebreid. De leeftijd van 23 jaar wordt opgetrokken naar 27 jaar. Naast focus op voorkomen van voortijdige schooluitval, bevorderen van schoolaanwezig en stimuleren van een soepele overgang van school naar werk, zal er ook meer aandacht zijn voor begeleiding van jongeren zonder werk en zonder schoolinschrijving, jeugdige werklozen. De scholen en gemeente krijgen dan een stevigere taak in de begeleiding en monitoring van jongeren.

PRAKTIJKLEREN

De mbo-opleiding 'Praktijkleren met de praktijkverklaring', is een praktische opleiding waarbij de jongere stage loopt of werkt in een bedrijf en via 'werkend leren' een praktijkverklaring behaalt. Gemeente Lelystad, het Werkbedrijf Lelystad en MBO College Lelystad werken samen om daar waar passend deze opleiding aan te bieden aan jongeren.

Ook mbo-certificaten bieden kansen voor jongeren. Het mbo breidt het aanbod ieder jaar uit. Vanaf 2024 zijn er zogenaamde Ontwikkelpaden beschikbaar gekomen waarbij het aanbod jaarlijks uitgebreid wordt. Deze schetsen een loopbaanroute vanaf een instapbaan en bijbehorende opleiding (praktijkverklaring) tot een baan op mbo 4 niveau (diploma).

JONGEREN IN BEELD

In het kader van de Aanpak Jeugdwerkloosheid en ter voorbereiding op de nieuwe wetgeving Van school naar duurzaam werk worden jongeren van 23 tot 27 jaar in beeld gebracht, contact gezocht met jongeren die niet aan het werk zijn en geen startkwalificatie hebben, om te begeleiden naar een passend traject richting werk of richting werkend leren.

LELYTALENT

Binnen het onderwijsconcept Lelytalent van MBO College Lelystad worden jongeren in Entree-opleidingen en niveau 2 opleidingen (MBO) intensiever begeleid en maken ze al vroeg in de opleiding kennis met werk en bedrijven. Ze worden stapsgewijs voorbereid op werken of doorstroom naar mbo niveau 2.

Colofon

Samenstelling jaarverslag:
Team Beleid, Team Jeugd

Algemeen bezoekadres

Stadhuisplein 2, 8232 AB Lelystad
Postbus 91, 8200 AB Lelystad

Telnr. 14 0320

leerlingzaken@lelystad.nl

www.lelystad.nl

[@gemeentelelystad](https://www.facebook.com/gemeentelelystad)

[@gemeentelelystad](https://twitter.com/gemeentelelystad)

